

СЕКЦІЯ 5 ТРУДОВЕ ПРАВО; ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

УДК 349.2

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ФОРМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ МОЛОДІ В УКРАЇНІ

Кайтанський О.С., к. ю. н.,
асистент кафедри трудового права та права соціального забезпечення
Національний університет «Одеська юридична академія»

Статтю присвячено аналізу наукових підходів до визначення організаційно-правових форм соціального захисту. Проведено дослідження змісту основних організаційно-правових форм соціального захисту. На основі проведеного дослідження виокремлено форми соціального захисту молоді в Україні.

Ключові слова: *молодь, організаційно-правові форми соціального захисту, загальнообов'язкове державне соціальне страхування, державна соціальна допомога, спеціальний соціальний захист, додатковий соціальний захист.*

Стаття посвящена аналізу научних підходів к определению организационно-правовых форм социальной защиты. Проведено исследование содержания основных организационно-правовых форм социальной защиты. На основе проведенного исследования выделены формы социальной защиты молодежи в Украине.

Ключевые слова: *молодежь, организационно-правовые формы социальной защиты, общеобязательное государственное социальное страхование, государственная социальная помощь, специальная социальная защита, дополнительная социальная защита.*

Kaytansky A.S. LEGAL ORGANIZATIONAL FORMS OF SOCIAL PROTECTION OF YOUNG PEOPLE IN UKRAINE

The article analyzes scientific approaches to definition legal organizational forms of social protection. The research of content of main legal organizational forms of social protection. On the basis of study highlighted forms of social protection of young people in Ukraine.

Key words: *young people, legal organizational forms of social protection, compulsory state social security, state social assistance, special social protection, additional social protection.*

Постановка проблеми. Актуальність теми зумовлена тим, що у науці права соціального забезпечення немає єдності щодо поняття та переліку форм соціального захисту. Так, автори підручника з права соціального забезпечення в Україні визначають організаційно-правові форми соціального забезпечення, як способи його фінансування та здійснення [11, с. 28]. Вчені виділяють такі організаційно-правові форми соціального забезпечення:

- соціальне страхування за рахунок обов'язкових страхових внесків до відповідних фондів загальнообов'язкового соціального страхування та добровільних внесків до них або до державних страхових фондів;
- державне забезпечення й надання соціальних послуг окремим категоріям громадян за рахунок Державного бюджету;
- соціальна допомога й соціальна підтримка непрацездатних громадян за рахунок Державного або місцевого бюджетів.

При цьому вчені слушно відзначають, що форми соціального забезпечення постійно трансформуються та наповнюються новим змістом. Їх значення у здійсненні соціального захисту полягає в тому, що вони дозволяють державі та суспільству через систему соціального забезпечення найраціональніше перерозподілити сукупний валовий внутріш-

ній продукт на підставі принципу соціальної справедливості. Підкреслюючи значення вирішення цього питання, вчені пишуть, що чітке визначення організаційно-правових форм є підставою й гарантією реалізації конституційного права на соціальний захист.

Ступінь розробленості проблеми. Питанню соціального захисту молоді присвячені роботи: Н.Б. Болотіної, В.В. Жернакова, М.Л. Захарова, І.О. Лаврінчук, А.М. Лушнікова, О.Є. Мачульської, А.В. Медведєва, К.Ю. Мельника, П.Д. Пилипенка, О.М. Потопахіної, С.М. Прилипка, О.І. Процевського, І.М. Сироти, М.Ю. Федорова, Н.М. Хуторян, Г.І. Чанишевої, В.Ш. Шайхатдінова, Ю.М. Щотової, О.М. Ярошенка та ін. Праці зазначених учених не втратили наукової цінності, однак сформульовані в них висновки та пропозиції потребують переосмислення в сучасних умовах.

Метою статті є дослідження основних наукових підходів до визначення організаційно-правових форм соціального захисту в цілому, та виокремлення форм соціального захисту молоді зокрема.

Виклад основного матеріалу. Н.Б. Болотіна зазначає, що здійснення права на соціальний захист в Україні організовано в кількох формах, які розрізняються за такими ознаками: 1) коло осіб, що підлягають забез-

печенню; 2) джерела і способи фінансування; 3) види, умови та розміри забезпечення; 4) органи, що надають забезпечення.

Вчений виділяє такі організаційно-правові форми соціального захисту: загальнообов'язкове державне соціальне страхування; державна соціальна допомога; спеціальний соціальний захист; додатковий соціальний захист; недержавне соціальне забезпечення [7, с. 117–135].

М.Л. Захаров і Е.Г. Тучкова під формами соціального забезпечення розуміють організаційно-правові способи його здійснення.

До специфічних ознак форм соціального забезпечення вчені відносять: 1) спосіб акумуляції коштів у фінансових джерелах, за рахунок коштів яких надається соціальне забезпечення; 2) коло суб'єктів, які забезпечуються за рахунок коштів певного фінансового джерела; 3) види забезпечення за рахунок даного джерела конкретного кола суб'єктів; 4) систему органів, що здійснюють соціальне забезпечення.

Вчені класифікують форми соціального забезпечення за ступенем їх централізації на централізовані, регіональні, а також місцеві, локальні. Централізовані форми у свою чергу поділяються на обов'язкове соціальне страхування; соціальне забезпечення за рахунок бюджетних коштів; змішану форму соціального забезпечення, що застосовується для визначених спеціальних суб'єктів [10, с. 41–42].

С.М. Синчук вважає, що галузевими є всі відносини, які виникають внаслідок конституційного закріплення права особи на соціальне забезпечення у зв'язку з наданням соціальних виплат, послуг та ін. у межах таких організаційно-правових форм, як соціальне страхування (пенсійне, медичне, страхування на випадок безробіття, у зв'язку з нещасним випадком на виробництві, тимчасовою втратою працездатності), бюджетне забезпечення (державні допомоги сім'ям із дітьми, державні соціальні допомоги малозабезпеченим сім'ям, особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам тощо), недержавних організаційно-правових форм [12, с. 35–36].

Досліджуючи питання соціального захисту сімей із дітьми за законодавством України, К.В. Бориченко під організаційно-правовою формою зазначеної категорії населення розуміє сукупність юридичних, фінансових, організаційних заходів, спрямованих на акумуляцію коштів із наступним їх розподілом серед сімей із дітьми для ліквідації або пом'якшення несприятливих наслідків соціальних ризиків на основі принципу соціальної справедливості [8; 9].

Під організаційно-правовими формами соціального захисту молоді доцільно розуміти способи його фінансування та здійснення.

У фінансовому аспекті система соціального захисту в Україні складається з трьох джерел: фондів соціального страхування, державного бюджету, недержавних джерел.

Організаційно-правовими формами соціального захисту молоді є загальнообов'язкове державне соціальне страхування, державна соціальна допомога, додатковий соціальний захист, недержавне соціальне забезпечення.

У цей час основною організаційно-правовою формою у системі соціального захисту є загальнообов'язкове державне соціальне страхування, яке, у свою чергу, є підсистемою соціального захисту і передбачає кілька видів такого страхування з утворенням відокремлених фондів та умовами надання соціальних виплат і послуг.

Згідно зі ст. 1 Основ загальнообов'язкового державного соціального страхування від 14 січня 1998 року загальнообов'язкове державне соціальне страхування являє собою систему прав, обов'язків і гарантій, яка передбачає надання соціального захисту, що включає матеріальне забезпечення громадян у разі хвороби, повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом, за рахунок грошових фондів, що формуються шляхом сплати страхових внесків власником або уповноваженим ним органом, громадянами, а також бюджетних та інших джерел, передбачених законом. Обов'язковому соціальному страхуванню підлягають наймані працівники, а також інші особи, коло яких визначено законом.

У частині першій ст. 4 Основ закріплені види загальнообов'язкового державного соціального страхування залежно від страхового випадку:

- пенсійне страхування;
- страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності;
- медичне страхування;
- страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності;
- страхування на випадок безробіття;
- інші види страхування, передбачені законами України.

Пенсійне страхування регулюється Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 9 липня 2003 року. Згідно із ст. 1 Закону застрахованою особою є фізична особа, яка відповідно до цього Закону підлягає загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню і сплачує (сплачувала) та/або за яку сплачуються чи сплачувалися у встановленому законом порядку страхові внески на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування та до накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.

Види пенсійних виплат і соціальних послуг встановлені ст. 9 Закону, згідно з частиною першою якої за рахунок коштів Пенсійного фонду в солідарній системі призначаються такі пенсійні виплати:

- 1) пенсія за віком;
- 2) пенсія по інвалідності внаслідок загального захворювання (у тому числі каліцтва, не пов'язаного з роботою, інвалідністю з дитинства);
- 3) пенсія у зв'язку з втратою годувальника.

Молодим особам призначаються другий і третій види пенсій відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

Згідно з частиною другою ст. 9 зазначеного Закону за рахунок коштів накопичувальної системи пенсійного страхування, що обліковуються на накопичувальних пенсійних рахунках Накопичувального фонду або на індивідуальних пенсійних рахунках у відповідних недержавних пенсійних фондах – суб'єктах другого рівня системи пенсійного забезпечення, здійснюються такі пенсійні виплати, як довічні пенсії і одноразова виплата.

Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» від 2 березня 2000 року визначає правові, фінансові та організаційні засади загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. У ст. 1 Закону загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття визначається, як система прав, обов'язків і гарантій, яка передбачає матеріальне забезпечення на випадок безробіття з незалежних від застрахованих осіб обставин та надання соціальних послуг за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.

Види забезпечення передбачені ст. 7 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття», згідно із частиною першою якої видами забезпечення за цим Законом є:

- допомога по безробіттю, у тому числі одноразова її виплата для організації безробітним підприємницької діяльності;
- допомога на поховання у разі смерті безробітного або особи, яка перебуває на його утриманні.

Закonom України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 23 вересня 1999 року (в редакції Закону України від 28 грудня 2014 року) визначені правові, фінансові та організаційні засади загальнообов'язкового державного соціального страхування, гарантії працюючих громадян щодо їх соціального захисту у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, вагітністю та пологами, від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, охорони життя та здоров'я.

Відповідно до частини першої ст. 18 Закону страхуванню у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності підлягають особи, які працюють на умовах трудового договору (контракту) на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форми власності та господарювання, у тому числі в іноземних дипломатичних та консульських установах, інших представництвах нерезидентів або у фізичних осіб, а також обрані на виборні посади в органах державної влади, органах місцевого самоврядування та в інших органах.

Види матеріального забезпечення та соціальних послуг за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності закріплені у ст. 20 Закону, відповідно до якої за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності надаються такі види матеріального забезпечення та соціальних послуг:

- 1) допомога по тимчасовій непрацездатності (включаючи догляд за хворою дитиною);

- 2) допомога по вагітності та пологах;
- 3) допомога на поховання (крім поховання пенсіонерів, безробітних та осіб, які померли від нещасного випадку на виробництві);
- 4) оплата лікування в реабілітаційних відділеннях санаторно-курортного закладу після перенесених захворювань і травм.

Коло осіб, які підлягають страхуванню від нещасного випадку, закріплене у ст. 35 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування».

Страховими виплатами є грошові суми, які Фонд соціального страхування України виплачує застрахованим особам, які мають на це право, у разі настання страхового випадку. Відповідно до частини сьомої ст. 36 Закону страхові виплати складаються з:

- 1) страхової суми втраченого заробітку (або відповідної його частини) залежно від ступеня втрати потерпілим професійної працездатності;
- 2) страхової виплати в установлених випадках одноразової допомоги потерпілому (членам його сім'ї та особам, які перебували на утриманні померлого);
- 3) страхової виплати дитині, яка народилася інвалідом внаслідок травмування на виробництві або професійного захворювання її матері під час вагітності;
- 4) страхових виплат на медичну та соціальну допомогу.

Наступною організаційно-правовою формою у системі соціального захисту України є державна соціальна допомога, яка становить систему заходів щодо надання за рахунок державного та комунального (місцевого) бюджетів та інших програм матеріальної допомоги, здійснення соціального обслуговування та утримання, встановлення пільг.

Державна соціальна допомога, як форма соціального захисту становить систему державної підтримки населення, що надається за рахунок Державного бюджету у певних, визначених законами, випадках. Підставою для її надання є складні життєві обставини, такі як інвалідність, часткова втрата рухової активності у зв'язку зі старістю або станом здоров'я, самотність, сирітство, безпритульність, відсутність житла або роботи, малозабезпеченість тощо.

Державна соціальна допомога за законодавством України надається у грошовій та натуральній формах, а також у формі соціального обслуговування і призначена як для всього населення України загалом, так і для окремих категорій: малозабезпечених сімей, сімей із дітьми, інвалідів, дітей-інвалідів, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування тощо.

У передбачених законами випадках молоді надається державна соціальна допомога, як грошова виплата у визначеному розмірі за рахунок Державного бюджету (наприклад, державна соціальна допомога інвалідам із дитинства та дітям-інвалідам, допомога при народженні дитини, допомога у зв'язку з вагітністю та пологами непрацюючій жінці або жінці, яка була зареєстрована, як суб'єкт підприємницької діяльності, але не сплачувала страхові внески до Фонду соціального стра-

хування України, допомога на дітей самотніми матерями; допомога при усиновленні дитини та ін.).

Розмір грошових виплат у цих та інших випадках прив'язується до розміру прожиткового мінімуму, що відповідає ст. 46 Конституції України, але не здатний забезпечити достатній життєвий рівень для молоді, що перевищує ст. 48 Основного Закону.

Анна Воло Життлер зазначає, що сферу дії соціального захисту можна окреслити трьома великими комплексами: соціальне забезпечення, соціальна допомога, додатковий соціальний захист [9, с. 3]. Останній, як організаційно-правова форма соціального захисту окремих категорій населення, застосовується й в Україні.

Додатковий соціальний захист передбачено законодавством для таких категорій населення: діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування; ветерани війни; ветерани військової служби та ветерани органів внутрішніх справ; ветерани праці та особи похилого віку; інваліди та особи з обмеженими фізичними можливостями; особи, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи; особи, які стали жертвами політичних репресій; біженці та ін. Видається, що до таких категорій населення слід віднести і молодь.

Система додаткових заходів передбачає надання пільг у сфері працевлаштування, застосування праці, медичного та соціального обслуговування, надання житлово-комунальних послуг тощо.

Згідно з чинним законодавством додатковий соціальний захист включає також компенсацію громадянам втрат від знецінення грошових заощаджень; фінансування соціальної, трудової та професійної реабілітації інвалідів, у тому числі в реабілітаційних центрах, та обслуговування їх у стаціонарах при протезних підприємствах; щорічну разову грошову допомогу до Дня Перемоги ветеранам війни; надання пільгового довгострокового кредиту молодим сім'ям та самотніми молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла тощо.

Додатковий соціальний захист молоді є системою додаткових заходів із надання молоді соціальних пільг у сфері зайнятості та працевлаштування, застосування праці, здобуття освіти, охорони здоров'я, соціального обслуговування, надання житлово-комунальних послуг та ін. Основним правовим засобом у додатковому соціальному захисті молоді є інститут соціальних пільг, які встановлюються залежно від соціального стану молоді, як специфічної соціально-демографічної групи.

До додаткового соціального захисту відносяться також так звані «непрямі» соціальні послуги. Йдеться про цільове фінансування з Державного бюджету на спеціальні соціальні потреби; спеціальні організаційні заходи щодо пом'якшення несприятливих умов, викликаних економічною кризою, скороченням виробництва, реструктуризацією певних галузей, демографічної кризи, проведенням суспільних реформ; підтримку певних верств населення, які перебувають у найбільш скрут-

них умовах тощо. Кошти на такі програми виділяються з Державного бюджету України.

«Непрямі» соціальні послуги, як складова додаткового соціального захисту молоді, спрямовані на соціальну підтримку молоді загалом, реалізацію державних цільових соціальних програм, профілактику виникнення соціальних ризиків (бідність, безробіття, нещасні випадки на виробництві, професійні захворювання та ін.), підтримку молодих осіб, які перебувають у найбільш скрутних умовах тощо, фінансування яких здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України, місцевих бюджетів, інших джерел, не заборонених законодавством. «Непрямі» соціальні послуги в умовах сучасної соціально-економічної кризи та необхідності виділення коштів на їх реалізацію набувають особливого значення.

Організаційно-правовою формою соціального захисту в Україні є також недержавне соціальне забезпечення через недержавні пенсійні фонди, банківські установи, недержавні соціальні заклади.

Законом України «Про недержавне пенсійне забезпечення» від 9 липня 2003 року визначено систему недержавного пенсійного забезпечення, як складову системи накопичувального пенсійного забезпечення, що базується на засадах добровільної участі фізичних та юридичних осіб у формуванні пенсійних накопичень із метою отримання додаткових до загальнообов'язкового державного пенсійного страхування пенсійних виплат. Недержавні пенсійні фонди виплачують такі пенсійні виплати: пенсії на визначений строк; одноразові пенсійні виплати та ін.

Висновки. З огляду на зазначене можна зробити висновок, що в сучасних соціально-економічних умовах до організаційно-правових форм соціального захисту молоді можна віднести загальнообов'язкове державне соціальне страхування, державну соціальну допомогу, додатковий соціальний захист, недержавне соціальне забезпечення. Подальшого розвитку та реформування потребує додатковий соціальний захист.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від 14 січня 1998 року // Офіційний вісник України. – 1998. – № 6. – Ст. 219.
3. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 9 липня 2003 року // Урядовий кур'єр. – 14 серпня 2003 року.
4. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 2 березня 2000 року // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 22. – Ст. 171.
5. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23 вересня 1999 року (в ред. Закону України від 28 грудня 2014 року № 77–VIII) // Офіційний вісник України. – 2015. – №3. – Ст. 52.
6. Про недержавне пенсійне забезпечення: Закон України від 9 липня 2003 року № 1057–IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 47–48. – Ст. 372.
7. Болотіна Н.Б. Право соціального захисту України: Навч. посіб. / Н.Б. Болотіна. – К.: Знання, 2005. – 615 с.
8. Бориченко К.В. Соціальний захист сімей із дітьми за

законодавством України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05 / К.В. Бориченко. – Одеса, 2015. – 20 с.

9. Життлер А.В. Організація соціального забезпечення у Франції: Конспект лекції / А.В. Життлер. – К., 1993.

10. Захаров М.Л., Тучкова Э.Г. Право соціального забезпечення Росії: Учебник / М.Л. Захаров, Э.Г. Тучкова. – 2-е изд., испр. и перераб. – М.: БЕК, 2002. – 560 с.

11. Право соціального забезпечення в Україні: підручник / Т.А. Занфірова, М.І. Іншин, С.М. Прилипко та ін.; за заг. ред. Т.А. Занфірової, С.М. Прилипка, О.М. Ярошенка. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Х.: ФІНН, 2012. – 640 с.

12. Синчук С.М. Правовідносини соціального забезпечення: суб'єкти, зміст, об'єкти: монографія / С.М. Синчук. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 422 с.

УДК 349.2

ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ З РОБОТОДАВЦЕМ – ФІЗИЧНОЮ ОСОБОЮ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Краснов Є.В., к. ю. н.,
доцент кафедри трудового права та права соціального забезпечення
Національний університет «Одеська юридична академія»

Досліджено переваги та недоліки у порядку укладення трудового договору з роботодавцями фізичними особами, запроваджені Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці» № 77-VIII від 28.12.2014 р. Визначено правові наслідки скасування обов'язкової реєстрації трудового договору з роботодавцем – фізичною особою у державній службі зайнятості. Розглянуто порядок повідомлення органів фіскальної служби про прийняття працівника на роботу, визначено позитивні та негативні сторони здійснення такого повідомлення. Охарактеризовано процедуру засвідчення органами державної служби зайнятості відомостей про роботу у трудовій книжці у разі укладення трудових відносин між працівником і фізичною особою. Обґрунтовано пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства, що регулює укладення трудового договору з роботодавцями – фізичними особами.

Ключові слова: допуск до роботи, трудові відносини, трудовий договір, трудові книжки, працівник, роботодавець, фізична особа.

Исследованы преимущества и недостатки в порядке заключения трудового договора с работодателями – физическими лицами, введенные Законом Украины «О внесении изменений в некоторые законодательные акты Украины по реформированию общеобязательного государственного социального страхования и легализации фонда оплаты труда» № 77-VIII от 28.12.2014 г. Определены правовые последствия отмены обязательной регистрации трудового договора с работодателем – физическим лицом в государственной службе занятости. Рассмотрен порядок уведомления органов фискальной службы о приеме работника на работу, определены положительные и отрицательные стороны осуществления такого уведомления. Охарактеризовано процедуру заверения органами государственной службы занятости сведений о работе в трудовой книжке в случае заключения трудовых отношений между работником и физическим лицом. Обоснованы предложения по совершенствованию действующего законодательства, регулирующего заключение трудового договора с работодателями – физическими лицами.

Ключевые слова: допуск к работе, трудовые отношения, трудовой договор, трудовые книжки, работник, работодатель, физическое лицо.

Krasnov E.V. THE PROCEDURE FOR CONCLUDING AN EMPLOYMENT CONTRACT WITH EMPLOYER – PHYSICAL PERSON: ADVANTAGES AND DISADVANTAGES

Investigated advantages and disadvantages in order to conclude a labour contract with employers, individuals, introduced by Law of Ukraine «On amendments to some legislative acts of Ukraine regarding reformation of compulsory state social insurance and legalization of wage Fund» № 77-VIII dated 28.12.2014 G. Determined legal consequences of cancellation of obligatory registration of labour contract with employer – physical person in state employment service. The procedure for notification of bodies of fiscal service about hiring employee to work, identified positive and negative aspects of implementation of such notice. Described procedure of assurance of public service employment information about working in workbook in case of conclusion of employment relationship between employee and natural person. Justified proposals to improve current legislation governing employment contract with employers – individuals.

Key words: access to work, employment relationship, employment contract, employment record, employee, employer, natural person.

Постановка проблеми. В умовах розвитку ринкової економіки постійно зростає кількість громадян, які провадять господарську діяльність без створення юридичної особи. Досить часто для провадження підприємницької діяльності роботодавці – фізичні осо-

би укладають із працівниками трудові договори, що зумовлює між ними виникнення трудових відносин.

28.12.2014 р. Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів Укра-